

visoke planine, kjer ostane do septembra meseca, ter se potem zopet vrne na niže planine; sredi oktobra se pa pase navadno že po dolinah. Kedar je živina na paši, ne dobiva prav nič suhe klaje, razen če je vreme deževno, ko jo ženó v hleve; tudi meseca oktobra, predno jo ženó na pašo, jej v hlevu položé nekoliko suhe klaje.

Meseca novembra se začne reja v hlevih; zdaj ne dobiva živina nič drugega kot sena ali otave. Seno režejo bolj na drobno (20 centimetrov na dolgo). Klaje jim pokladajo dvakrat na dan: zjutraj in zvečer. Vsak dan dajo govedom nekoliko soli lizat. Napajajo pa živino le enkrat na dan in to v hlevu. —

Živinorejci! ta popis (posnet iz 20. lista „Steir. Landb.“) vam daje popolen pregled, kako prav v tistih deželah ravnajo z govedorejo, ki imajo najlepšo govejo živino. Ogledujte se tudi vi, slovenski gospodarji, nad njimi! Če v teh deželah, ki imajo izvrstno lepa goveda, je pripoznana potreba postave, da se ne sme noben junec spuščati, ki nima licence (dovoljenja) za to, boste pač tudi vi sprevidelji, da tudi v naših deželah je take postave treba, da se odstranijo napake, ki zadržujejo zboljšanje naše govedoreje. Izbiranje dobrih in lepih juncev je prva stopinja k povzdigi domače naše živinoreje.

Gospodarske novice.

* *Cena goveje živine na gornjem Avstrijskem* je zavoljo obilo pridelane klaje tako visoka, da v Pincgau-u krave po 400 gold. in še čez, telice pa po 300 gld. in še više prodajajo. Po hribih in po živinskih trgih nakupujejo barantači iz Nemčije, posebno iz Bavarskega vse, kar dobijo. — Tako poroča časnik družbe kmetijske Gornjeavstrijske.

Šolske stvari.

„Vdovsko učiteljsko društvo“ — „slovensko učiteljsko društvo“ in pa „narodna šola“ na Kranjskem.

„Novice“ so skoz ves čas svojega obstanka imele in še imajo posebno skrb za pospeh in razvoj slovenskega šolstva; zato si štejejo v dolžnost, spregovoriti nekoliko besed o zborovanjih, katere so 27. dne septembra meseca imela v Ljubljani zaporedoma gori navedena društva.

Najprej naj povemo, da na podlagi našemu narodu dobro znanega pregovora: „z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo“, in po starodavni pošteni slovenski šegi snidili so se oni dan ob 8. uri udje imenovanih društev v Št. Jakobski cerkvi k sv. maši, katero so služili prespoštovani gospod prošt dr. Anton Jarc. Ako povemo, da število nazočih udov, žalibog, ni bilo ravno obilno, vendar zadovoljno pripoznamo, da bili so sami odlični poštenjaki in najkrepkejše moči našega narodnega šolstva, ki se ne sramujejo, pokazati se pred vsem svetom za zveste katolike in neustrašene sinove svoje slovenske domovine. Po končani sv. maši pričelo se je kmalu zborovanje v dvorani katoliškega društva.

Po dnevnem redu vršile so se najprej obravnave „Vdovskega učiteljskega društva“ pod predsedstvom g. prošta dr. Jarca. Na drobno ne mislimo o dotičnih razpravah govoriti, ker bilo bi to preobširno; povedati pa hočemo, in na čast tega društva tudi moremo, da gledé na obilno število slovenskih učiteljev le mala pe-

ščica izmed njih (67), ki pa za svojo in svojih ljubih prihodnost hvalevredno skrbijo (med tem številom se nahajajo tudi gosp. prošt dr. Jarc, se vé da le kot dobrotnik društva), ima zdaj premoženja 34.550 gold. v obligacijah, katerih obresti se obračajo za podporo vdovam in sirotam onih učiteljev, katere je nemila smrt že pobrala njihovim rodovinom. Navzoči gospodje udje dobili so v roke vsak svoj natančni račun od 1. sept. 1876. leta do konca avgusta meseca 1877. l., ki se natisnen nahaja tudi v 17. listu „Učit. Tovarša“.

Pri obravnavah „Slov. učiteljskega društva“ so se razgovorov o šolskih knjigah na slov. ljudskih šolah in o pomočnih knjigah vdeležili mnogi gg. učitelji, katerim radi priznavamo, da so v tej zadevi istiniti strokovnjaki. Razgovori vršili so se tako parlamentarnično koretčno in so segali stvari tako do jedra, da je le škoda, da se ni nahajalo pri teh obravnavah tudi kaj tacih gospodov, ki bi dobri in pravični reči pomagati mogli na noge. Mnogo govornikov razodelo je blago voljo, delovati z vsemi močmi na zboljšanje slovenskih učnih in pomočnih knjig, ko bi upanje imeli, da bi se njihova dela sprejela, dala v natis, ter vpeljala se v občno rabo; — ne pa tako, da se s teškim trudom zgotovljene knjige dadó naposled v razsojo možem, ki slovenščine še popolnoma zmožni niso (kakor se je zgodilo z gosp. Praprotnikovim „berilom“) in bi konečnopisatelji ne vedeli, kako in kaj. — Tudi obravnava, „kako naj se goji petje in godba v selških ljudskih šolah“ bila je tako temeljita in djanska, da je bilo le pomilovati, da se je vsi slovenski učitelji od prvega do zadnjega vdeležili niso. Ako nazočnost pri takih razgovorih ni za učitelje sploh najboljša praktična šola, potem ne vemo, kaj bi ta naslov zaslužilo. Zato izrekamo živo željo, naj bi „Učit. Tovarš“ prinesel vse dotične obravnave na drobno popisane.

(Konec prihodnjič.)

Politične stvari.

Nova davkova postava v zbornici poslancev.

Cele 4 tedne so trajale v zbornici poslancev razprave o novi davkovski postavi, ki jo je načelnik dotičnega odseka po pravem imenu krstil postavo „za povikšanje davkov“, in vendar je rešenih komaj 8 toček te postave. Govorniki so se glasili brez konca in kraja; to ni nikakoršno čudo o postavi, ki globoko reže v meso ljudstva, ki davke plačuje; al čudno je to, da poslanci ustavoverne stranke, ki so v govoru svojem stransko vdrihali po tem ali unem oddelku, so potem, ko je na glasovanje prišlo, glasovali za to, kar so poprej hudo obrekovali. Preteklo soboto je zbornica poslancev od ne še dodelane davkove postave slovó vzela, prepustivši daljno obravnavo prihodnjemu času, ko bode druge vladne predloge rešila, med katere spada tudi nova pogodba Avstrije z Ogersko.

Kaj pa se je preteklo sredo godilo v zbornici poslancev tako čudnega, da se neodvisni možje in neodvisni časniki prečuditi ne morejo?

Z večino 117 glasov proti 83 je bil sprejet neki stavek o novi osebni davkovski postavi, ki se v nemškem jeziku z nekako nenavadno besedo imenuje „kontingentirung“, — po domače pa drugega nič ne pomeni, kakor to, da od nameravanega novega dohodninskega davka, ki se imenuje „osebni dohodninski davek“, se bode davkoplačevalcem toliko davka naložilo, kolikor bode vlada za skupne državne potreb-